

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات	۱
مقدمه	۲
۱-۱ بیان مسئله	۲
۲-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق	۳
۳-۱ سوالات تحقیق	۳
۴-۱ اهداف تحقیق	۴
۵-۱ فرضیات تحقیق	۴
۶-۱ تعاریف واژه ها	۴
۱-۶-۱ هویت	۴
۲-۶-۱ معماری	۴
۳-۶-۱ هویت معماری	۴
۴-۶-۱ لباس	۴
<hr/>	
فصل دوم : مفاهیم و مبانی نظری پروژه	۵
مقدمه	۵
بخش اول: مفاهیم	۵
۱-۱-۲ مد و لباس	۵
۲-۱-۲ تاریخچه لباس	۵
۳-۱-۲ تاریخچه مد	۶
۴-۱-۲-۱-۲-۲ تاریخچه مُد و پوشاک در ایران	۹
۵-۱-۲-۱-۲-۲ عوامل موثر در تغییر و تحول فرم پوشاک	۹
۱-۵-۱-۲-۲ عوامل اجتماعی و اقتصادی	۱۰
۲-۵-۱-۲-۲ عوامل فرهنگی	۱۰
۳-۵-۱-۲-۲ عوامل اقلیمی	۱۱
۶-۱-۲-۲ لباس و مدرنیته	۱۱
۷-۱-۲-۲ مهم ترین کارکردهای لباس	۱۲
۸-۱-۲-۲ فرهنگ طراحی لباس و اهداف آموزش دانشگاهی آن در ایران	۱۳

۱۴	۹-۱-۲ شناخت مفاهیم وابسته به موضوع لباس
۱۴	۱-۹-۱-۲ باستان شناسی
۱۴	۲-۹-۱-۲ سیاست و قدرت
۱۵	۳-۹-۱-۲ جامعه شناسی
۱۶	۴-۹-۱-۲ روان شناسی
۱۶	۵-۹-۱-۲ ادراک محیطی
۱۷	۱۰-۱-۲ مفاهیم مربوط به هویت
۱۷	۱-۱۰-۱-۲ واژه شناسی هویت:
۱۷	۲-۱۰-۱-۲ مفهوم هویت:
۱۸	۳-۱۰-۱-۲ هویت ملی
۱۸	۴-۱۰-۱-۲ هویت اجتماعی
۱۹	۵-۱۰-۱-۲ هویت فرهنگی
۲۰	۱-۵-۱۰-۱-۲ هویت فرهنگی ایرانی و مراتب آن
۲۲	۶-۱۰-۱-۲ هویت اسلامی
۲۲	۷-۱۰-۱-۲ معنای هویت در معماری:
۲۳	۸-۱۰-۱-۲ هویت معماری - اسلامی:
۲۳	۱-۸-۱۰-۱-۲ اصول ۷ گانه در معماری اسلامی
۲۵	۹-۱۰-۱-۲ هویت معماری ایرانی - اسلامی
۲۵	بخش دوم: مبانی نظری
۲۵	۱-۲-۲ معماری و طراحی لباس
۲۶	۲-۲-۲ خصوصیات فضا
۲۶	۱-۲-۲-۲ رویکرد روان شناسی
۲۶	۲-۲-۲-۲ رهیابی در فضا
۲۷	۳-۲-۲-۲ محیط پیرامون
۲۷	۴-۲-۲-۲ فضای شخصی و ضوابط آن
۲۸	۵-۲-۲-۲ متغیرهایی که بر فضای شخصی اثر می گذارند
۲۸	۶-۲-۲-۲ ویژگی های خاص محیط اطراف
۲۸	۷-۲-۲-۲ ویژگی های فضایی خلوت گزینی

۲۹۲-۲-۲-۸ نور.....
۲۹۲-۲-۲-۹ رنگ.....
۲۹۲-۱-۲-۱۰ فضای شخصی.....
۳۰بخش سوم: بررسی نمونه های موردی.....
۳۰۲-۳-۱ موزه مدد کوبه - جزیره روکو، ژاپن - ۲۰۱۰.....
۳۲۲-۳-۲ موزه پارچه و مد - لگورتا- لندن- انگلیس - ۲۰۰۸.....
۳۵۲-۳-۳ موزه تور و مد- کلی- فرانسه- ۲۰۰۹.....
۳۷۲-۳-۵ موزه طراحی و مد (مده)- لیسبون - ۲۰۰۹.....
۳۸۲-۳-۶ دفتر مرکزی ابزی، دفتر معماری هیما/آفیس دا- سئول - کره جنوبی - ۲۰۰۸.....
۳۹۲-۳-۷ سکوی مدل های پرادا میلان- ایتالیا- ۲۰۰۹.....
۴۰۲-۳-۸ سالن مد زنان پرادا- ایتالیا- میلان- ۲۰۰۸.....
۴۰۲-۳-۹ سالن طراحی لباس در بلگراد.....
۴۲۲-۳-۱۰ پاولیون هنر سیار شانل.....
۴۶۲-۳-۱۱ مرکز رسانهای و طراحی لباس واکو.....
۵۱فصل سوم: روش اجرای تحقیق.....
۵۲مقدمه.....
۵۲۳-۱ نوع پژوهش.....
۵۲۳-۲ روش پژوهش.....
۵۳۳-۳ مسیر پژوهش.....
۵۴۳-۴ ابزارهای پژوهش.....
۵۴۳-۵ شرح کامل روش و ابزار گردآوری داده ها.....
۵۴۳-۶ روند انجام پروژه عملی.....
۵۵فصل چهارم: تجزیه و تحلیل.....
۵۶مقدمه.....
۵۶بخش اول: یافته های معماری.....
۵۶۴-۱-۱ اصول طراحی معماری اسلامی_ ایرانی.....

۵۷	۲-۱-۴ اصول طراحی معماری اسلامی ایرانی براساس قانون زرشک
۵۹	۳-۱-۴ نیاز، فضا و فرم
۶۰	۳-۱-۴ بررسی نمونه هایی از فضا در معماری اصیل اسلامی ایرانی
۶۱	۴-۱-۴ عناصر و اجزا
۶۱	۱-۴-۱-۴ ورودی
۶۲	۲-۴-۱-۴ بازشو ها
۶۲	۳-۴-۱-۴ نمای ساختمان
۶۳	۴-۴-۱-۴ فضاهای همگانی
۶۳	۵-۴-۱-۴ اتاق ها
۶۳	۶-۴-۱-۴ فضاهای استراحت
۶۳	۷-۴-۱-۴ مکان هایی به عنوان انبار وسایل
۶۳	۸-۴-۱-۴ پلکان و آسانسور
۶۴	۹-۴-۱-۴ مبلمان
۶۴	۵-۱-۴ الزام های معماری برای خانه ی لباس
۶۵	۶-۱-۴ مبانی طراحی بر اساس تفاوت های فردی در شکل دهی نقشه شناختی ورهیبی
۶۵	۱-۶-۱-۴ جنسیت و روابط در تراکم بالا
۶۶	۲-۶-۱-۴ نحوه ی برخورد با تراکم
۶۶	۳-۶-۱-۴ سروصدا
۶۷	۴-۶-۱-۴ طراحی برای افزایش رضایتمندی شغلی
۶۷	۵-۶-۱-۴ طبیعت
۶۹	بخش دوم: روند پیشنهادی طراحی معماری اسلامی_ایرانی
۶۹	۱-۲-۴ دلایل انتخاب موضوع پروژه طراحی:
۶۹	۲-۲-۴ دلایل انتخاب محوریت یا رویکرد طراحی:
۶۹	۳-۲-۴ دلایل انتخاب مکان طراحی:
۶۹	۴-۲-۴ دلایل انتخاب مقیاس پروژه:
۷۰	فصل پنجم: نتیجه گیری و طراحی
۷۰	مقدمه

- بخش اول: مطالعات بستر طرح ۷۰
- ۱-۱-۵- موقعیت جغرافیایی ۷۰
- ۲-۱-۵- پیدایش و رشد شهر کرمان ۷۰
- ۳-۱-۵- وضعیت توپوگرافی شهر و حومه (عوارض ارتفاعی) ۷۴
- ۴-۱-۵- دمای هوا ۷۵
- ۵-۱-۵- تابش آفتاب ۷۷
- ۶-۱-۵- نمودار آفتاب ۷۷
- ۷-۱-۵- وزش باد ۷۷
- ۸-۱-۵- نمودار جهت و سرعت باد ۷۸
- ۹-۱-۵- ریزش برف و باران ۷۸
- بخش دوم: ضوابط، استانداردها و برنامه فیزیکی طرح ۷۸
- ۱-۲-۵- سالن طراحی ۷۸
- ۲-۲-۵- سالن دوخت ۸۱
- ۴-۲-۵- سالن انتظار یا لابی ۸۲
- ۵-۲-۵- کافه تریا ۸۲
- ۶-۲-۵- سالن نمایش ۸۳
- ۷-۲-۵- صندلی تماشاگران: ۸۷
- ۸-۲-۵- اتاق رختکن (تنفس بازیگران): ۸۷
- ۹-۲-۵- نور پردازی صحنه: ۸۸
- ۱۰-۲-۵- آکوستیک: ۸۸
- ۱۱-۲-۵- بخش اداری ۸۹
- ۱-۱۱-۲-۵- مبلمان فضاهای اداری: ۹۰
- ۱۲-۲-۵- انبار ۹۱
- ۱۳-۲-۵- پارکینگ ۹۱
- ۱۴-۲-۵- سازه و تاسیسات ۹۳
- ۱-۱۴-۲-۵- معرفی و شناسایی انواع سیستمهای تهویه مطبوع ۹۳
- ۲-۱۴-۲-۵- سیستم تهویه مطبوع در نظر گرفته شده برای مجموعه ۹۴
- ۱۱-۲-۵- برنامه فیزیکی طرح ۹۴

بخش سوم: تحلیل سایت..... ۹۸

۱-۳-۵ معرفی و دلایل انتخاب:..... ۹۸

۲-۳-۵ آنالیز سایت..... ۹۸

نتیجه گیری..... ۱۰۱

پیشنهادات کاربردی..... ۱۰۱

منابع..... ۱۰۲

فهرست تصاویر

- تصویر ۳-۱: موزه مدکوبه: گالری اصلی موزه و بخش های مختلف آن..... ۳۱
- تصویر ۳-۲: رنگ در موزه مدکوبه..... ۳۱
- تصویر ۳-۳: ساختار لباس در موزه مدکوبه..... ۳۱
- تصویر ۳-۴: بخش طراحی موزه..... ۳۲
- تصویر ۳-۵: مواد..... ۳۲
- تصویر ۳-۶: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۳۳
- تصویر ۳-۷: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۳۴
- تصویر ۳-۸: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۳۵
- تصویر ۳-۹: موزه مد و تور- دید کلی..... ۳۶
- تصویر ۳-۱۰: موزه مد و تور- دید از حیاط داخلی و نمای کلی..... ۳۶
- تصویر ۳-۱۱: شیشه های موج با طرح های سنتی در موزه مد و تور- فرانسه..... ۳۷
- تصویر ۳-۱۲: موزه طراحی و مد (مده)- لیسبون..... ۳۷
- تصویر ۳-۱۳: موزه طراحی ومد..... ۳۸
- تصویر ۳-۱۴: تصاویری از اتدهای طراحی در فضای داخلی ساختمان پرادا..... ۳۹
- تصویر ۳-۱۵: سکوی مدل های پرادا میلان..... ۴۰
- تصویر ۳-۱۶: فضای داخلی سالن طراحی لباس در بلگراد..... ۴۱
- تصویر ۳-۱۷: فضای داخلی سالن طراحی لباس در بلگراد..... ۴۲
- تصویر ۳-۱۸: فضای خارجی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۲
- تصویر ۳-۱۹: فضای خارجی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۳
- تصویر ۳-۲۰: فضای داخلی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۴
- تصویر ۳-۲۱: نمای ورودی از بیرون پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۵
- تصویر ۳-۲۲: نمای ورودی از داخل پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۵
- تصویر ۳-۲۳: پلان مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۵
- تصویر ۳-۲۴: نماهای مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۶
- تصویر ۳-۲۵: مقاطع مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۴۶
- تصویر ۳-۲۶: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۷
- تصویر ۳-۲۷: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۷

- تصویر ۳-۲۸: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۷
- تصویر ۳-۲۹: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۸
- تصویر ۳-۳۰: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۸
- تصویر ۳-۳۱: فضای خارجی مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۹
- تصویر ۳-۳۲: شکل سازه مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۴۹
- تصویر ۳-۳۳: پلان های مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۵۰
- تصویر ۴-۱: روند طراحی معماری اسلامی - ایرانی ۵۶
- تصویر ۴-۲: گیاه در کوهستان در شرایط ناپایدار جوی (آبیاری دیمی)..... ۵۸
- تصویر ۴-۳: گیاه در مزرعه با آبیاری منظم ۵۸
- تصویر ۴-۴: قانون زرشک، بیانگر رابطه بین نیازهای انسان و چگونگی پاسخگویی معماری به این نیازها ۵۹
- تصویر ۵-۱-۵-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۱..... ۷۱
- تصویر ۵-۲-۵-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۲..... ۷۲
- تصویر ۵-۳-۵-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۳..... ۷۳
- تصویر ۵-۴-۵-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۴..... ۷۴
- تصویر ۵-۵-۵-نمودار دمای هوای شهر کرمان..... ۷۵
- تصویر ۵-۶-۵-نمودار ارتفاع و میزان بارندگی کرمان..... ۷۶
- تصویر ۵-۷-۵-نمودار تابش آفتاب شهر کرمان..... ۷۷
- تصویر ۵-۸-۵-نمودار جهت و سرعت باد شهر کرمان..... ۷۸
- تصویر ۵-۹-۵-استاندارد سالن طراحی..... ۷۹
- تصویر ۵-۱۰-۵-استاندارد سالن طراحی..... ۸۰
- تصویر ۵-۱۱-۵-استاندارد سالن دوخت..... ۸۱
- تصویر ۵-۱۲-۵-استاندارد سالن نمایش..... ۸۴
- تصویر ۵-۱۳-۵-استاندارد سالن نمایش..... ۸۴
- تصویر ۵-۱۴-۵-استاندارد صحنه نمایش..... ۸۵
- تصویر ۵-۱۵-۵-استاندارد صحنه نمایش..... ۸۶
- تصویر ۵-۱۶-۵-استاندارد صحنه نمایش..... ۸۶
- تصویر ۵-۱۷-۵-استاندارد سالن نمایش..... ۸۷
- تصویر ۵-۱۸-۵-استاندارد اتاق رختکن..... ۸۷

۸۸ تصویر ۵-۱۹: استاندارد اتاق رختکن.....
۹۱ تصویر ۵-۲۰: استاندارد اتاق رختکن.....
۹۲ تصویر ۵-۲۱: استاندارد پارکینگ.....
۹۳ تصویر ۵-۲۲: استاندارد پارکینگ.....

فهرست جداول

-
- جدول ۲-۴: انواع شرایط آب و هوایی و شیوه های سازگاری معماری اصیل اسلامی - ایرانی با آن ۵۹
- جدول ۳-۴: بررسی فضاهای خلق شده از چند نمونه راهکار ارائه شده توسط معماران اصیل اسلامی - ایرانی ۶۰
- جدول ۴-۴: نمونه هایی از فضای پرت در معماری نوین اسلامی ایرانی ۶۰
- جدول ۱-۵: معدل درجه هوا و رطوبت نسبی شهر کرمان ۷۶

فصل اول

کلیات

مقدمه

لباس که خصوصیت اصلی زندگی روزمره است، ما را به طور صحیح تری با اوضاع اقتصادی و اجتماعی یک جامعه آشنا می‌کند، زیرا که اغلب، واقعی‌ترین تصویر از آن محسوب می‌شود. لباس از راه مجموعه ای علائم مادی، یک نظام ارتباطی فرهنگی در میان مردم جامعه برقرار می‌کند. رمز گشایی این علائم و دریافت معانی و مفاهیم زبان علائم در هر گروه اجتماعی و جامعه مستلزم درک رفتار های اجتماعی و فرهنگ مردم آن گروه و جامعه و شناخت نظام های دینی - عقیدتی و باورهایی است که لباس ارزش های نمادین خود را از آنان گرفته است. این ارزش ها نقش مهم و برجسته ای در نگهداشت هویت و فرهنگی مردم جامعه و استمرار دوام آن در حیات تاریخی نسل ها ایفا می‌کنند.

آنچه در مجموعه ی لباس مردم یک گروه اجتماعی یا یک قوم و جامعه اهمیت دارد، یکی الگوهای فرهنگی است که مردم در انتخاب مواد، رنگ و شکل و اسلوب دوخت جامه ها و اندازه ی هر یک از آن ها به کار می‌برند، و دیگری نقش و عملکردی است که برخی از تن پوش ها در زمینه های گوناگون فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، شغلی و در مناسک و مراسم آیینی و دینی مردم ایفا می‌کنند. لباس مانند زبان هویت قومی، اجتماعی و جغرافیایی و وابستگی های صنفی، سیاسی، مذهبی و شان و منزلت اجتماعی و اقتصادی مردم را مشخص می‌کند.

امروزه هجوم فرهنگ رفتاری و پوششی بیگانه بر جامعه را نمی‌توان انکار کرد. این درحالی است که به پشتوانه ای غنی و برخوردار از قدمت چندین هزار ساله فرهنگی تکیه زده ایم. اگرچه این رنگ باختگی ها هرگز ژرف و عمیق نمی‌شوند اما باید بن مایه و تناوری فرهنگ ملی، بومی خود را به جهانیان بنمایانیم و نیازمند مکانی برای اهمیت دادن، نمایش و ایجاد اشکال جدید البسه ایرانی با توجه به تنوع لباسهای اقوام مختلف به شیوه ای همگانی می‌باشیم. این مکان علاوه بر نمایش پیشینه فرهنگ ایرانی در این حوزه، بعنوان مهمترین مرکز سازماندهی فعالیتهای معاصر در حوزه های فرهنگی و پوششی و ارایه سیاستهای راهبردی در این زمینه عمل خواهد نمود. در حال حاضر فعالیتهای نوین در حوزه منسوجات و البسه توسط پنج نهاد مجزا پیگیری و کنترل می‌شود. هدف مجموعه جدید علاوه بر موزه پیوند دادن این گروه ها با یکدیگر و پدید آوردن محیطی زنده برای عرضه دستاوردهای آنها به جامعه است.

اینکه هویت و فرهنگ جامعه ما در حال حاضر دچار چالش ها و آسیب های جدی است. با اندکی دقت نظر در وضعیت فعلی هنر و زبان و مآثر آنها به روشنی مشهود است و تصدیق آن را می‌توان از مقالات متعددی در مجلات گوناگون در رثای هنر و معماری به چاپ میرسد، گرفت؛ اما توجه تازه، دال بر نو بودن زخم نیست. ریشه بحران های هویتی و فرهنگی امروز را درنخستین تجربیات جامعه ما از برخورد با مظاهر تفکر مدرن می‌توان پی گرفت. تغییر حکومت، دین و... قابل بازگشت به اصل نیست اما آنچه

عملا این بازگشت را نا میسر می سازد نه این ساختار متفاوت، که عدم آگاهی اجتماعی از این ساختار است یعنی می توان ادعا کرد، با درک شناخت بنیادین این تحولات و ایجاد خود آگاهی فرهنگی در این زمینه راه های بازگشت و ترمیم آسیب های موجود در بستر فرهنگ یافته خواهد شد.

۱-۱ بیان مسئله

گسست تاریخی روزگار معاصر از سیر تکامل دستاوردهای پیش کسوتان معماری، موجب تولید فضایی ناخوانا در شهرهای معاصر شده است. این ناخوانایی تا جایی پیش رفته که نمی توانیم رابطه ای منطقی با معماری گذشته برقرار کنیم؛ گویی شاهکارهای معماری ایرانی در جای دیگری ساخته شده و یا به وسیله افرادی غیر ایرانی برپا گشته که تا این حد با معماری معاصر ما متضاد و بیگانه می نماید. از سوی دیگر، گویی زبان طراحی این بناها برای ما غیر قابل درک است و باعث شده معماری معاصر ما تا این درجه از شکوه و سازماندهی میراث های جاودان پدرانمان بی بهره مانده است. پس از گذشت روزگار استیلای فرهنگ مدرن و رخوت هنرمندان ایرانی، فضایی جدید در عرصه هنری ترسیم شده است که هنرمندان در جهت باززنده سازی هویت اسلامی- ایرانی خویش می کوشند تا به کمک آن روزگار شکوه و عظمت خویش را از نوب برپا سازند (مهدوی نژاد، ۱۳۸۳: ۵۹).

هویت ملی در عصر حاضر به مسئله ای حیاتی برای ملت ها تبدیل شده است. مرزهای سیاسی به تنهای نمی تواند ضامن حیات یک ملت باشد. در پی آن، در عصر ارتباطات، جهت حفظ هویت ملی عوامل مختلفی دخیل است که سویه فرهنگی یکی از مهم ترین آنهاست. در این میان معماری جلوه گاه فرهنگی یک ملت است که با تمامی ابعاد زندگی آدمی در آمیخته، بر آن تأثیر عمیق می گذارد (پرویزی، ۱۳۸۸: ۸۲).

در ایران باستان همواره لباس اهمیت بالایی داشته و با دقت خاصی طراحی می شده است. طراحی لباس در ایران از دوران قبل از آریایی ها تا زمان ماد ها و هخامنشیان و با اوج گیری در زمان ساسانی و سپس افول تدریجی آن تا پایان دوره ی پهلوی روند خاص خود را داشته است. از آغاز دوران صفوی تا پایان دوران پهلوی برای جلب نظر اروپاییان از لباس آنان الگو برداری می شد. این مسئله به جایی رسید که طراحی لباس در تقلید از فرم های خارجی خلاصه می شده است. این امر باعث بی توجهی به طراحان لباس داخلی و در نتیجه از بین رفتن این امر و حرفه ی مهم در عرصه ی لباس شد و جامعه ی ما در این زمینه از حالت توسعه ی تولید، روند مصرفی به خود گرفت (سیدعسکری، ۱۳۹۰).

بسیاری از مردم باور دارند که لباس بیرون انعکاس فلسفه ی درون زندگی ماست؛ اما نمی توان لباس مدرن امروزی را بدون در نظر گرفتن جامعه ی سنتی که نمایانگر هویت ملی و فرهنگی یک جامعه می